

'HET BOEK GAAT OVER MUZIEK, MAAR HET BEGINT IN DE SLAAPKAMERS'

Antwerpen heeft er weer een schrijver bij, en wat voor één! Zijn debuut, *Violist van de Duivel*, is een meeslepende roman over ambitie en vernedering, over trouw, bedrog en intriges en natuurlijk over muziek. Bart Van Lierde verhaalt een stukje geschiedenis en schuwt daarbij de controversen niet. Of werd u al eens gepenetreerd door een viool?

In *Violist van de Duivel* beschrijft Van Lierde de tragiek van een musicus die zich leert te uiten door zijn kunst en er tenslotte afhankelijk van wordt. János Szapinsky groeit op in een klimaat waar vernieuwing de artistieke waarde is en waar politieke verschuivingen onomkeerbare veranderingen teweegbrengen. Het verhaal speelt zich af in het Habsburgse rijk aan het begin van de negentiende eeuw en volgt de carrière van de misvormde Szapinsky, die dankzij zijn talent kan doorstoten tot de hoogste adellijke kringen, waar hij geprezen en bejubeld wordt. Tot hij zijn geliefde viool verliest...

Bart Van Lierde, Antwerpenaar en creatieve duizendpoot, genoot een zangopleiding aan het Koninklijk Conservatorium in Brussel. Vandaag is hij vooral actief in het theater.

Je zingt, componeert, acteert, maakt theater... en nu ben je sinds kort ook nog eens auteur. Had je tijd te veel misschien?

Bart Van Lierde: 'Zoets, ja. Ik heb dit boek al een paar jaar geleden geschreven, toen ik nog studeerde aan het conservatorium, waar ik heel weinig les had, zo'n twaalf uur per week. Omdat er weinig studenten op kot zaten en ik geen zin had om elke avond naar een of ander jazzoptreden te gaan kijken, begon ik te schrijven. Ik schreef voordien al songs, maar ik miste nog iets. Omdat ik af en toe in een cultureel centrum optrad, begon ik bindteksten te schrijven om mijn nummers aan elkaar te praten, om het wat aantrekkelijker te maken, want ik vind dat té veel muzikanten zich als doofstommen gedragen op een podium. Die bindteksten werden een soort verhaal, dat tussen de songs verder ging. En zo is de interesse ontstaan om verhalen te gaan schrijven, om verhalen te zoeken ook.'

Die heb je gevonden, in de geschiedenisboeken. Geen evidente keuze

voor een jonge debutant.

Van Lierde: 'Het boek is eigenlijk ontstaan door het lezen van de biografieën van Chopin en Liszt, en de ontdekking dat die twee veel met elkaar gemeen hadden, dat ze elkaar kenden, dat ze in dezelfde salons optraden, dat ze zelfs ooit een dubbelconcert hebben gegeven. Later ontdekte ik dat Wagner met de dochter van Liszt was getrouwd, en dat die dochter uit een veelbesproken verbintenis met Marie d'Agoult was voortgekomen, die als gravin bevriend was met George Sand, die dan weer een relatie met Chopin had... die kleine wereld van grote musici fascineerde me enorm.'

AFGRIJSELIJK LEIJK
Waarom koos je als hoofdpersoon een violist, terwijl je zelf vroeger cello hebt gespeeld?

Van Lierde: 'Ik las ooit een krantenartikel over een violist die deelnam aan de Koningin Elisabethwedstrijd. Zijn viool werd gestolen na de wedstrijd. Hij had ze in de laadruimte van zijn sportauto gelegd. De auto is later teruggevonden maar de viool was hij kwijt, om de simpele reden dat die het drievoudige waard was. De violist heeft dan op het eerstvolgende concert op een geleende viool gespeeld maar is tijdens dat concert drie keer moeten stoppen en herbeginnen, omdat hij blijkbaar niet meer uit zijn hoofd kon spelen. Hij was zo gewend aan zijn instrument en aan de specifieke klankkleur ervan, dat hij keer op keer een black-out kreeg als hij op een ander instrument moest spelen. Het klinkt misschien gek, maar ik geloof echt dat muzikanten die op topniveau spelen een zekere band hebben met hun instrument. Hun capaciteit wordt tenslotte mede bepaald door de capaciteit van zijn instrument. Dat intrigeert mij enorm en dat heb ik dus ook in mijn boek verwerkt. Bovendien heb ik de violist het uiterlijk van Paganini (*Italiaanse virtuos die in de 19de eeuw leefde,*

Bart Van Lierde: 'Ik geloof niet dat er in de 19de eeuw niet gevreeën werd.'

red) gegeven. Er wordt vandaag verondersteld dat Paganini een genetische ziekte had -de ziekte van Marfan, een aangeboren groeistoornis van het skelet- waardoor zijn ledematen van ongelijke lengte waren en zijn gewrichten en pezen veel leniger dan die van normale mensen. Het gevolg was dat hij er afgrijselijk lelijk uitzag door al die misvormingen, maar wel ontzettend vinger- en virtuos was in zijn spel. Wat het hoofdpersoon intrigerend maakt, is dat zijn lelijke uiterlijk gecompenseerd wordt door zijn wondermooie spel. Zonder zijn muziek was hij wellicht een monddood gedrocht geweest zijn dat ergens aan de rand van de maatschappij zijn plaats moest zoeken.' **Zijn de extreme seksuele uitspattingen in het boek ook op geschiedkundige feiten gebaseerd?**

Van Lierde: 'Kijk, als er over iconen uit de geschiedenis wordt gesproken, wordt er altijd gedaan alsof die mensen onfeilbaar waren, alsof ze heilig waren. Terwijl componisten als Chopin en Liszt ook maar mensen waren, met driften, t seksuele verlangens en afwijkingen. Ik geloof niet dat er in de 19de eeuw niet gevreeën werd. Iemand zei me: 'Het lijkt wel of er aan SM gedaan wordt in jouw boek.' Ja, en dan? Is SM een voorrecht van deze eeuw? Ik denk het niet. Het boek gaat over muziek, maar het begint

in de slaapkamers. Daar wordt de averens en de aantrekkings tussen de personages bepaald, daar groeien de frustraties, de spanningen die weerspiegeld worden in de muziek. Ik vind de dingen die ik beschrijf -de intriges en de seksuele uitspattingen- niet eens zo extreem, zeker niet als je bedenkt dat het om artiesten gaat. Dat zijn mensen die voortdurend moeten creëren, op zoek zijn naar nieuwe dingen, contacten moeten leggen met de juiste personen... Kijk naar de iconen van onze eeuw, de popmuzikanten: hoe vaak lees je niet dat er eentje zijn hotelkamer heeft afgebroken of een stel groupies heeft geneukt? Ik denk dat ik er in mijn boek niet zo ver naast zit, hoor, ik heb alleen de geschiedenis vernemselijkt.' (VE)

WIN

Bart Van Lierde is met violist Hans van Kerckhoven te gast op *Het Andere Boek* op 4 oktober om 15u. Wij mogen 5x2 tickets weggeven, geldig op de dag dat deze heren aanwezig zijn. Stuur een mail naar win@zone03.be met als onderwerp *Van Lierde!*

Violist van de Duivel, €18,50, Uitgeverij Meulenhoff, ISBN 90 290 7317 9.

